

prima instanță: S. Dimitriu
(Judecătoria Botanica mun.Chișinău)
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-1352/15

DECIZIE

28 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Ion Druță
Sveatoslav Moldovan

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Olista Uniflex", prin intermediul reprezentantului-avocat Beiu Irina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată "Olista Uniflex" împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Olista Uniflex", fiind menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 12 februarie 2015,

c o n s t a t ă

La 12 iunie 2014, SRL „Olista Uniflex” s-a adresat cu o cerere de chemare împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, pârâtul, la 01 martie 2014, a întocmit procesul-verbal nr.491/14, privind atragerea SRL "Olista Uniflex" la răspundere materială pentru nedeclararea în termenele stabilite a mărfurilor la import, la întocmirea căruia reprezentantul reclamantei nu a fost prezent, nefiind înștiințat în mod legal, și, numai la 10 aprilie 2014 a primit scrisoarea nr.2488 din 04 aprilie 2014, prin care Biroul Vamal Chișinău i-a comunicat despre întocmirea proceselor-verbale, însă fără anexarea copiilor.

La 18 aprilie 2014, printr-o cerere adresată pârâtului, a solicitat eliberarea copiilor de pe procesele-verbale respective și, în aceeași zi, a fost depusă contestația la Serviciul Vamal Chișinău, prin care și-a exprimat dezacordul cu aceste acte, indicând că, contestația motivată va fi depusă după ce va face cunoștință cu actele respective.

Primind, la 29 aprilie 2014, răspuns de la Biroul Vamal Chișinău, la care a fost anexat procesul-verbal nr.491/14, iar pe pagina verso a fost înscrisă decizia de sancționare a SRL „Olista Uniflex”, la 08 mai 2014, a depus în adresa Biroului Vamal Chișinău contestația motivată și a solicitat anularea procesului-verbal de

răspundere materială și a deciziei de aplicare a sancțiunii materiale, la 29 mai 2014, recepționând răspunsul nr.28-11/7389 din 17 mai 2014, prin care este informată că decizia cu privire la contravenția materială nu se modifică, iar contestația rămâne nesatisfăcută.

Consideră reclamanta drept ilegale actele emise de către Biroul Vamal Chișinău, invocând faptul că, la 03 decembrie 2013, la Postul Vamal Intern Cricova al Biroului Vamal Chișinău, prin intermediul brokerului vamal S.R.L „Broker Universal” a depus declarația vamală nr.3019I21233, prin care a declarat marfa: autocamion uzat „Mercedes Benz Sprinter 211 CDI”, caroserie nr. WDB9026621R930994, cu numărul de înmatriculare GTH118N, la care susține că au fost anexate toate actele necesare vămuirii, achitând și plățile vamale.

La aceeași dată, Biroul Vamal Chișinău a eliberat fișă cu documentele suplimentare considerate de autoritatea vamală necesare pentru a fi prezentate, acordând reclamantei un termen de 3 zile, acestea fiind prezentate la 06 decembrie 2013 de către brokerul vamal, prin scrisoarea cu numărul de înregistrare 21233.

Menționează reclamanta că, Biroul Vamal Chișinău este în drept să invalideze din oficiu declarația vamală cu neacordarea liberului de vamă în cazul în care nu au fost prezentate documentele, ce trebuiau să fie prezentate pentru plasarea mărfii sub un anumit regim vamal sau continuarea verificării mărfii nu a fost posibilă din vina declarantului, însă, în cazul dat, în opinia reclamantei, temeiuri pentru invalidarea declarației vamale nr.3019I21233 din 03 decembrie 2013, din oficiu, de către organul vamal, nu există.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 12 februarie 2015, cererea de chemare în judecată a SRL „Olista Uniflex” a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, a fost respins apelul SRL „Olista Uniflex” și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 12 februarie 2015.

La 28 iulie 2015, în termenul prevăzut de lege, SRL „Olista Uniflex”, prin intermediul reprezentantului-avocat Beiu Irina, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015 și a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 12 februarie 2015, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor recurate și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, invocă SRL ”Olista Uniflex” că, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar concluziile instanțelor ierarhic inferioare sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Susține recurenta că, instanța de apel a examinat pricina fără respectarea procedurii citării legale a părților, prin ce au fost încălcate normele de drept procedural, și anume prevederile art. art. 100, 104, 105 CPC, pricina fiind examinată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Astfel, menționează recurenta că, fiind citați pentru 28 mai 2015, orele 12³⁰, s-au prezentat la timp, însă, în incinta Curții de Apel Chișinău a fost afișat anunțul potrivit căruia atât judecătorul raportor, cât și grefierul sunt în concediu medical, iar ședințele preconizate nu vor avea loc, urmând ca părțile să fie citate adăugător pentru următoarea ședință de judecată. Ulterior, pentru data de 25 iunie 2015,

orele 10⁴⁵, recurenta nu a fost înștiințată în modul prevăzut de lege, aceasta, aflând despre ședința respectivă, la momentul recepționării deciziei Curții de Apel din aceeași dată.

La 02 septembrie 2015, în adresa Biroului Vamal Chișinău a fost expediată copia recursului declarat cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la acesta.

La 28 septembrie 2015, Biroul Vamal Chișinău a prezentat referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

Susține intimatul că recurenta SRL "Olista Uniflex" nu a invocat careva temeiuri care să se încadreze în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, considerând hotărârile recurate întemeiate și legale.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015 recursul declarat de către SRL „Olista Uniflex”, prin intermediul reprezentantului-avocat Beiu Irina a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referința, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul SRL „Olista Uniflex”, urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 100 alin. (1) și (3) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. În cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) și (4) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În pricinile urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului, rezultă că, prezenta pricină a fost examinată în ordine de apel, în absența reprezentantului recurenteii-apelante SRL „Olista Uniflex”, căreia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Astfel, instanța de recurs reține faptul că, pricina civilă, parvenind la Curtea de Apel, a fost fixată pentru examinare la 07 mai 2015, în ședința dată prezentându-se doar reprezentantul recurenteii-apelante SRL „Olista Uniflex”, ședința fiind amânată pentru data de 28 mai, orele 11⁰⁰, pe motivul stabilirii imposibilității examinării cauzei ca urmare a neprezentării intimatului (f.d. 201).

Ulterior, pe panoul informativ al Curții de Apel Chișinău, a fost afișat anunțul potrivit căruia atât judecătorul Maria Anton, cât și grefierul se află în concediu medical, ședințele preconizate pentru data de 28 mai 2015 nu vor avea loc, părțile urmând a fi citate adăugător pentru ședința următoare.

Urmare, s-a stabilit că părțile au fost citate pentru ședința din 25 iunie 2015, orele 10⁴⁵, citația fiind expediată în adresa părților doar la data de 24 iunie 2015 și înmănată în ziua ședinței de judecată – 25 iunie 2015, fără indicarea unei ore concrete privind recepția (f.d. 207, 208), ceea ce în situația în care, părțile nu s-au prezentat în ședința de judecată, iar recurenta-apelantă neagă recepția citației în termenul stabilit, citarea se consideră viciată.

Astfel, deși art. 100 alin. (3) CPC prevede că, în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință, instanța de recurs reține că, în condițiile în care, la 28 mai 2015, judecarea pricinii a fost amânată fără indicarea unei date concrete, pe panoul informativ al Curții de Apel Chișinău fiind afișat anunțul că părțile vor fi citate pentru ședința următoare, recurenta-apelantă a avut o speranță legitimă de a fi înștiințată asupra următoarei ședințe de judecată în modul corespunzător, totodată, fiind în imposibilitate de a cunoaște data stabilită de instanță pentru următoarea ședință.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide asupra încălcării evidente a normelor de drept procedural la examinarea pricinii în ordine de apel, nefiind respectată procedura citării legale a părților.

Nu poate fi reținut argumentul Curții de Apel Chișinău expus în decizia recurată privind înștiințarea părților în modul prevăzut de lege, dispunând examinarea cauzei în lipsa acestora, deoarece este neîntemeiat, or, instanța de apel, dispunând de informația că citațiile au fost expediate la 24 iunie 2015, adică în ajunul zile în care a fost fixată ședința de judecată – 25 iunie 2015, nedispunând de avizele de recepție ale acestora, nu putea să conchidă asupra înștiințării legale a părților.

Astfel, instanța de apel în mod declarativ și neprobat susține că procedura citării legale a părților, la caz, a fost respectată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că necitarea și necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngreuna în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, contrar standardelor înserate în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârile Curții

Europene a Drepturilor Omului în spețele Godorozea și Bucuria SA contra Moldovei din 06 octombrie 2009 și, respectiv, 05 ianuarie 2010.

În atare circumstanțe, se constată că pricina, în ordine de apel, a fost examinată în absența părților, recurenteii-apelante SRL "Olista Uniflex" nefiindu-i comunicat în modul corespunzător locul, data și ora ședinței de judecată, ceea ce servește drept temei de casare a deciziei recurate și remitere a pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate și, având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea procedurii de citare legală la examinarea cauzei în ordine de apel, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea prezentului recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Olista Uniflex”, prin intermediul reprezentantului-avocat Beiu Irina, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Olista Uniflex", prin intermediul reprezentantului-avocat Beiu Irina.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată "Olista Uniflex" împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea

Ion Druță

Sveatoslav Moldovan